

som Fattighjælp kan jeg godt forstaa, at Lovforslaget har visse gode Sider. Det blev for lidt siden privat sagt mig, at Bestynderne skulle nok forstaa, at der her bydes dem noget godt, men jeg vil indrømme, at jeg er en af Bestynderne, og jeg kan ikke forstaa det, og jeg tror, der er flere foruden mig, som det samme gælder om. Der er sagt af et æret Medlem, at denne Lov er ingen Lov. Med disse saa Ord mener jeg i Grunden, at der er sagt alt, hvad der kan siges, og i disse saa Ord indeholdes der saa meget, som der nogenlunde behøver at siges overfor denne Lov. Den er ingen Lov, den svæver mellem intet og noget meget stort. Et Sogneraad, som vil afbenytte Loven, kan ganske vist strække sig vidt, men et Sogneraad, der ikke vil afbenytte den, behøver ikke at gaa det mindste længere end nu for Tiden. — Forhandlingen om det foreliggende Forslag, der jo er en større Udgabe af den gamle § 64 i Fattigloven, synes jeg nærmest kan bruges til at illustrere Folketingets varme Følelser overfor Fattigfolk, og det forekommer mig, at det skinner temmelig stærkt igennem, at de ærede Medlemmer af dette Ting ikke udelukkende ere udgaaede fra Husmænds eller Smaataarsfolks Stand. Dermed være det imidlertid ikke sagt, at det kun er dem, der kunne varetage deres Liv, der kan ogsaa staa et varmt Hjerte i de bedre stillede Bryt. Men en Ting saa man tænke paa, og det er, at man ikke faar Hjertet stubbet altfor langt til Højre, thi saa gaar det ikke. Det forekommer mig, at Hjertet i de ærede Medlemmers Bryt, der her byde denne Lov, er stubbet en hel Del over til Højre. Der er sagt af det ærede Medlem, der før havde Ordet (Wojfen), at hvad vi her vedtage, vilde blive optegnet i de demokratiske Annaler. Nu tror jeg ganske sikkert nok, at det, vi her gaa ind paa, vil blive bevaret til Eftertiden, men det vil ikke komme til at staa som noget Glanspunkt i vor politiske Historie. Der er ogsaa skrevet i et Blad, som i denne Vinter har været temmelig højt oppe, saa højt oppe, at jeg forstaaer, det maatte spinkle for det, at det skal blive spurgt helt over Landet og hustet, naar Fortolkningerne forlængst ere glemte, hvad der her bliver sagt. Ja, det, der her bliver sagt i Aften, vil ogsaa blive spurgt ud over Landet; Smaataarsfolkene, de, der her er talt saa varmt for, ville nok spørge, hvad der her er sagt, og de ville ogsaa vide at bedømme det. At saadanne Ting kunne huskes, behøve vi ikke at gaa videre end til det, vi kende, at for 11 Aar siden fik vi en Lov, som bestemte Bøje for

Soldaterne. Vi kunne gaa ud hos Rekrutterne og spørge nu efter 11 Aars Forløb, hvilket Medlem her i Tinget det var, der havde Vren af, at de have faaet den. Jeg tvivler paa, at der er mange Rekrutter, som ikke i Djebliffet skulle finde det rette Navn til at svare derpaa. Dette viser, at Folk kunne godt huske, hvad der passerer. — Den Vanskabning af en Lov, der her foreligger, og som er bleven opløst i Sammensmæltningens Amnestiue, er en Frugt af Sammensmæltningen, men det er en daarlige Frugt, og jeg beklager meget, at denne Frugt, som vel kan siges at være den første af Sammensmæltningens Frugter, netop skal ramme de daarligt stillede i vort Samfund. Det er dette, jeg syntes, at jeg næppe kunde tie til, uden at jeg ogsaa med et lille Ord gav min Følelse tilkende derved, thi, som jeg allerede har sagt, er jeg udspungen netop af den Klasse, som denne Lov særlig kommer til at virke for; men det, at der skal bydes dem en saadan Lov, at det skal kaldes en Alderdomsforsørgelse for dem paa deres gamle Dage, er noget, jeg ikke kan være med til. Naar jeg desuagtet vil stemme for Lovforslagets Overgang til 2den Behandling, saa er det paa ingen Maade fordi jeg finder, at der er noget godt i Lovforslaget og noget, jeg gerne vilde have gennemført. Nej, hvis der var et Flertal her i Tinget, som var imod, at Loven kom videre, saa gif jeg hellere med dem, fordi Loven er saa slet, og dersom vi saa den gennemført, hvad jeg frygter for, saa er der dermed lagt en Sten i Vejen for det Lovforslag, der er indbragt her i Tinget af de ærede Medlemmer fra Kolding (Berg) og Kjøge (Hørup), og saa ville de fattige komme til i en længere Aarrække at savne en saadan Lov, idet de da kun ville blive tilfredsstillede med den her foreliggende. Men noget godt tror jeg alligevel vil bringes ud deraf. Bringer man nemlig ikke andet ud deraf, tror jeg dog, at de fattige rundt omkring i Landet mere og mere ville saa Djnene op for, hvad der foregaar herinde og blive klare paa, at de ogsaa komme til at tage Haand med i Arbejdet, og dersom vi kunde ved vort — jeg havde nær sagt Alderdomsforsørgelsesværl, som vi have herinde, bidrage til at vække Smaamanden ude omkring i Landet, som nu paa en mindre fremtrædende Maade deltager i det politiske Liv, vække ham, saa han kunde komme til at træde op og deltage i det politiske Arbejde, vilde der endda efter min Formenting være en hel Del vundet. Jeg tror, det vil ske, men jeg tror ligesaa sikkert, at saa vi ham vækket op, saa kunne de Herrer